

Dokument ze zasedání

B9-0144/2024

26.2.2024

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení místopředsedy Komise, vysokého
představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku

v souladu s čl. 132 odst. 2 jednacího řádu

o kritické situaci na Kubě
(2024/2584(RSP))

**Gabriel Mato, Michael Gahler, Leopoldo López Gil, Paulo Rangel,
Antonio López-Istúriz White**
za skupinu PPE

**Usnesení Evropského parlamentu o kritické situaci na Kubě
(2024/2584(RSP))**

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Kubě, zejména na své usnesení ze dne 12. července 2023 o stavu Dohody o politickém dialogu a spolupráci mezi EU a Kubou s ohledem na nedávnou návštěvu vysokého představitele na Kubě¹,
 - s ohledem na Dohodu o politickém dialogu a spolupráci mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Kubánskou republikou na straně druhé², podepsanou v prosinci 2016 a prozatímne uplatňovanou od 1. listopadu 2017,
 - s ohledem na článek 5 kubánské ústavy,
 - s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech ze dne 16. prosince 1966 a další mezinárodní smlouvy a nástroje v oblasti lidských práv,
 - s ohledem na definici „organizace občanské společnosti“ v Úředním věstníku Evropské unie,
 - s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že Parlament dne 5. července 2017 vyslovil souhlas s dohodou o politickém dialogu a spolupráci a spojil jej s jasnými podmínkami souvisejícími se zlepšením lidských práv a demokracie na Kubě, včetně doložky o pozastavení v případě porušení ustanovení o lidských právech; vzhledem k tomu, že doprovodné usnesení žádá kubánské orgány, aby umožnily delegacím Parlamentu vstup do země a přístup k jejich partnerům;
- B. vzhledem k tomu, že několik článků dohody o politickém dialogu a spolupráci mezi EU a Kubou, konkrétně články 1, 2 a 3, stanoví jasné zásady rovnosti, vzájemnosti, vzájemného respektu, posílení kontaktů, dialogu a spolupráce mezi oběma společnostmi;
- C. vzhledem k tomu, že počet politických vězňů a vězňů svědomí na Kubě dramaticky vzrostl a k 31. lednu 2024 dosáhl 1 066, včetně 33 osob, které byly v době zadržení nezletilé, což představuje osminásobný nárůst od roku 2018 a za posledních 12 měsíců se zvýšil o 170 osob, což odpovídá průměrnému zadržení z politických pohnutek více než 14 osob měsíčně; vzhledem k tomu, že organizace na ochranu lidských práv rovněž zdokumentovaly více než 11 000 případů „prekriminálních“ odsouzení s průměrnou délkou trestu 2 roky a 10 měsíců;
- D. vzhledem k tomu, že OSN již dříve sdělila Kubě své znepokojení nad zadržováním a vězněním náboženských představitelů v zemi; vzhledem k tomu, že dne 16. listopadu

¹ Přijaté texty, P9_TA(2023)0280.

² Úř. věst. L 337I, 13.12.2016, s. 3.

2023 zaslalo pět držitelů mandátů a zpravodajů zvláštních postupů OSN Kubě sdělení, v němž popsali a odsoudili systematické pronásledování, věznění a mučení evangelických pastorů a katolických kněží, muslimských imámů a jorubských a santerijských náboženských představitelů na Kubě;

- E. vzhledem k tomu, že organizace pro lidská práva nadále dokumentují pokračující potlačování práv na svobodu projevu, pokojné shromažďování a sdružování v zemi a umlčování nesouhlasných hlasů a útoky kubánských orgánů na obránce lidských práv;
- F. vzhledem k tomu, že Parlament opakovaně připomněl ESVČ, že účast zástupců nezávislé občanské společnosti na politických dialozích a projektech spolupráce v rámci dohody je nezbytnou součástí dohody o politickém dialogu a spolupráci, jak je zdůrazněno v jejím článku 36, a že vyloučení zástupců nezávislé občanské společnosti z fondů spolupráce a/nebo z účasti na dohodě a naopak umožnění účasti a přístupu k fondům spolupráce výhradně společností, v nichž má stát účast nebo které ovládá, jak se děje od podpisu dohody, by mělo být okamžitě napraveno;
- G. vzhledem k tomu, že dne 2. ledna 2024 OSN zveřejnila dopis zaslaný kubánskému režimu, v němž jej obviňuje z nucené práce, což je jedna z forem moderního otroctví, kterou odsoudili zvláštní zpravodajové pro obchodování s lidmi a otroctví; vzhledem k tomu, že několik mezinárodních organizací odsoudilo skutečnost, že kubánští civilní pracovníci, jako jsou lékaři, učitelé, námořníci, inženýři, umělci a sportovci, sloužící v zahraničí jsou vystaveni obchodování s lidmi na základě zákonů a předpisů, které jsou ze své podstaty nátlakové a výslovně se dotýkají základních svobod, jako je mimo jiné článek 176 trestního zákoníku, rezoluce ministerstva zahraničního obchodu a investic (Mincex) 368 z roku 2020, zákon o migraci a vyhláška 306 z roku 2012;
- H. vzhledem k tomu, že režim, který byl na Kubě postupně nastolen, vylučuje jakékoli vyhlídky na demokratickou změnu, neboť článek 5 kubánské ústavy stanoví, že „jediná, martíovská, fidelistická a marxisticko-leninská Komunistická strana Kuby“ je hlavní politickou silou a vládcem společnosti a státu, a že v článcích 4 a 229 se stanoví, že současný politický systém je nezvratný;
- I. vzhledem k tomu, že kubánské orgány navzdory dlouholetému naléhání na nutnost návštěvy ostrova systematicky odmítají povolit vstup na Kubu oficiálním výborům, delegacím a některým politickým skupinám z Evropského parlamentu, mezinárodním organizacím pro lidská práva a dalším nezávislým pozorovatelům situace v oblasti lidských práv, včetně zvláštních zpravodajů OSN;
- J. vzhledem k tomu, že dne 23. listopadu 2023 schválila Konference předsedů Evropského parlamentu vyslání ad hoc delegace na Kubu na základě zvacího dopisu kubánskému velvyslance v Belgii a Evropské unii ze dne 20. září 2023; vzhledem k tomu, že dne 19. prosince 2023 informoval místopředseda kubánskému parlamentu velvyslance EU na Kubě o odmítnutí přijetí delegace Parlamentu s odůvodněním, že si „nepřeje přijmout návštěvu poslanců Evropského parlamentu, kteří pracují proti zájmům Kuby a jednají zcela v souladu se Spojenými státy“; vzhledem k tomu, že velvyslanec Kubánské republiky v dopise ze dne 25. ledna 2024 adresovaném předsedkyni Evropského parlamentu označil předsedu ad hoc delegace Evropského parlamentu na Kubě a další dva členy za osoby, které „udržují styky a podporují občany a organizace uvedené na

vnitrostátním seznamu osob a subjektů ... na základě teroristických činů“; vzhledem k tomu, že v listopadu 2023 byla v prostorách Evropského parlamentu přijata delegace kubánského parlamentu;

- K. vzhledem k tomu, že Parlament třikrát udělil Sacharovovu cenu za svobodu myšlení kubánským aktivistům: Oswaldovi Payá v roce 2002, Dámám v bílém v roce 2005 a Guillermovi Fariñasovi v roce 2010; vzhledem k tomu, že laureáti Sacharovovy ceny a jejich příbuzní jsou stále pravidelně obtěžováni, zastrašováni a je jim bráněno vycestovat ze země a účastnit se mezinárodních akcí;
- L. vzhledem k tomu, že dohoda o politickém dialogu a spolupráci nesplnila svůj hlavní cíl, kterým je zlepšení základních svobod na Kubě;
1. lituje, že navzdory době, která uplynula od vstupu dohody o politickém dialogu a spolupráci v platnost, se situace v oblasti demokracie, svobod a lidských práv na Kubě nezlepšila; zdůrazňuje, že naopak došlo k dalšímu zhoršení situace v oblasti lidských práv na ostrově, což je zjevné a systematické porušení základních ustanovení dohody;
 2. zdůrazňuje, že všechny strany jsou povinny plnit závazná ustanovení dohody o politickém dialogu a spolupráci a dodržovat zásadu univerzality lidských práv; připomíná, že dohoda o politickém dialogu a spolupráci obsahuje „doložku o lidských právech“, která je standardním základním prvkem mezinárodních dohod EU a která umožňuje pozastavit platnost dohody v případě porušení ustanovení o lidských právech;
 3. co nejdůrazněji odsuzuje systematické porušování lidských práv a zneužívání protestujících, politických disidentů, náboženských představitelů, aktivistů za lidská práva a nezávislých umělců, kterého se dopouští kubánský režim; vyzývá kubánské úřady, aby tuto represivní politiku okamžitě zastavily; odsuzuje nedostatek náboženské svobody na Kubě;
 4. je znepokojen alarmujícím nárůstem počtu politických vězňů, který se od roku 2018 zvýšil více než osmkrát, čímž se Kuba stala největším vězením pro politické aktivisty a disidenty v Latinské Americe; vyzývá k okamžitému a bezpodmínečnému propuštění osob svévolně zadržovaných pouze za to, že uplatňovaly svá lidská práva, včetně práva na svobodu projevu a pokojné shromažďování; vyzývá ke stažení šikanózních obvinění z trestných činů a k umožnění návratu osob ve vyhnanství do země;
 5. odsuzuje praxi kubánského režimu, která vylučuje legitimní organizace občanské společnosti ze seminářů občanské společnosti mezi EU a Kubou; prohlašuje, že je nepřijatelné, aby ESVČ a delegace EU v Havaně souhlasily s vyloučením kubánské demokratické opozice a nezávislých a legitimních kubánských organizací a organizací evropské občanské společnosti z politických dialogů a dialogů o lidských právech, protože je neschválily kubánské orgány, čímž by dohoda byla zbavena podstatné části svého účelu a toto jednání by bylo v rozporu s vůlí Parlamentu a členských států EU, které dohodu podepsaly;
 6. vyjadřuje hluboké znepokojení nad existencí nucené práce na Kubě a odsuzuje kubánskou státem řízenou nucenou práci, zejména ve zdravotnických brigádách, ale také v případě učitelů, námořníků, inženýrů, umělců, sportovců a dalších; odsuzuje skutečnost, že 78 % „dobrovolníků“ na mezinárodních služebních cestách uvedlo, že

byli vysláni proti své vůli nebo se jich museli účastnit ve strukturálních podmínkách představujících nátlak;

7. konstatuje, že v listopadu 2023 se poslancům kubánského parlamentu, včetně tajemníka kubánského vnitrostátního parlamentu Homera Acosty, dostalo v Evropském parlamentu uctivého zacházení a vřelého přijetí; prohlašuje, že pokračující vyloučení Evropského parlamentu, který je jedinou evropskou institucí, jíž je odepřen přístup na kubánské území, je nepřijatelné a v rozporu s dohodou o politickém dialogu a spolupráci; odmítá rozhodnutí Kuby zamítnout návštěvu ad hoc delegace Parlamentu a naléhavě vyzývá kubánské orgány, aby dodržovaly zásady dohody o politickém dialogu a spolupráci a umožnily Parlamentu přístup do země; žádá, aby byla v souladu se zásadami rovnosti, vzájemnosti a vzájemného respektu, které jsou stanoveny v dohodě o politickém dialogu a spolupráci, přijata podobná opatření, která by odepřela přístup do prostor Parlamentu všem zástupcům Národního shromáždění lidové moci nebo kubánského režimu, a aby se toto odepření přístupu rozšířilo i na další orgány EU;
8. žádá, aby kubánské orgány v souladu s dohodou o politickém dialogu a spolupráci umožnily přístup delegaci Evropského parlamentu, dalších orgánů EU a členských států, jakož i nezávislých organizací pro lidská práva, za účelem sledování soudních procesů a návštěvy stovek aktivistů a obyčejných Kubánců, kteří jsou i nadále vězněni za uplatňování svého práva na svobodu projevu a shromažďování; vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele, aby upozornil na skutečnost, že Parlamentu byl opětovně odepřen přístup, při každém kontaktu s kubánskými orgány a aby je vyzval k okamžité změně tohoto rozhodnutí;
9. znovu vyzývá Radu, aby uplatnila ustanovení globálního režimu sankcí EU v oblasti lidských práv (Magnitského akt EU) a přijala sankce proti osobám odpovědným za přetrvávající porušování lidských práv na Kubě, počínaje sankcemi proti Miguelu Díazovi-Canelovi jakožto nejvyššímu představiteli ve struktuře velení kubánských bezpečnostních sil, spolu s dalšími vysoce postavenými úředníky kubánské vlády a veškerými osobami odpovědnými za uvěznění politických vězňů;
10. znovu vyzývá EU, aby uplatnila čl. 85 odst. 3 písm. b) dohody o politickém dialogu a spolupráci a požádala o okamžité svolání Smíšeného výboru z důvodu porušení dohody kubánskou vládou, které představuje „zvláště naléhavý případ“, což by mělo vést k pozastavení platnosti dohody; zdůrazňuje, že tato porušení zahrnují přetrvávající a významné porušování demokratických zásad, jakož i nerespektování základních lidských práv a svobod uvedených ve Všeobecné deklaraci lidských práv a zdůrazněných v čl. 1 odst. 5 dohody o politickém dialogu a spolupráci; zdůrazňuje, že skutečnost, že kubánský režim se navzdory opakovaným výzvám Parlamentu těmito prohřešky nezabývá, by měla vést k pozastavení platnosti dohody;
11. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení vládě a Národnímu shromáždění lidové moci Kuby, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Komisi, zvláštnímu zástupci EU pro lidská práva, vládám a parlamentům členských států, vysokému komisaři Organizace spojených národů pro lidská práva a vládám členských států Společenství latinskoamerických a karibských států.

